

Οι Παναγίες της Κύπρου στην Κωνσταντινούπολη

[/ Αφιερώματα](#)

Η Παναγία του Κύκκου και όλες οι Παναγίες της Κύπρου -δημοσιογραφική αδεία- έκαναν το θαύμα τους και στο Νεοχώρι της Κωνσταντινούπολης, «παρά τας ακτάς του Βοσπόρου», σε μια μαγευτική συνοικία της Πόλης, στην οποία διαβιούν πολλοί Ρωμιοί, πολλοί Έλληνες της Κωνσταντινούπολης. Πραγματοποιήθηκε, μετά πολλών κόπων και μόχθων, φωτογραφική έκθεση, στον περίβολο του Ιερού Ναού Παναγίας Κουμαριώτισσας με θέμα: «Παναγίες της Κύπρου- Διηγήσεις προσφυγιάς μέσα από τις εκκλησίες και τις εικόνες της Θεοτόκου στη Μεγαλόνησο». Με την έκθεση ξαναζωντάνευαν θρύλοι και παραδόσεις, οι οποίες θέλουν πολλές θαυματουργές εικόνες της Κύπρου, να μεταφέρθηκαν με θαυμαστό τρόπο στο νησί και οι οποίες προέρχονται από την Κωνσταντινούπολη και γενικότερα από πολλές περιοχές της Μικράς Ασίας. Επιπλέον, επιβεβαιώθηκε με επιστημονικό τρόπο, από ομάδα βυζαντινολόγων και αρχαιολόγων, ότι πολλές θαυματουργές εικόνες της Παναγίας, ιστορήθηκαν, δηλαδή ζωγραφίστηκαν, στην Κωνσταντινούπολη.

Λόγω της γεωγραφικής γειτνίασης της Κύπρου, πολλοί Κωνσταντινοπολίτες αγιογράφοι ήρθαν στο νησί, κυρίως μετά την άλωση της Πόλης και ιστόρησαν πολλές εικόνες και βεβαίως μεταλαμπάδευσαν και την τέχνη τους. Ξεχωριστή είναι η ιστορία της μεταφοράς της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας του Κύκκου στην Κύπρο. Η εικόνα η οποία θεωρείται έργο του Αποστόλου Λουκά, ήταν στο παλάτι και ο αυτοκράτορας Αλέξιος Α΄ ο Κομνηνός, έκανε αντίγραφο για να στο στείλει στην Κύπρο. Ωστόσο, εμφανίστηκε η Παναγία στον αυτοκράτορα και

του είπε να στείλει την αυθεντική εικόνα και να αφήσει ο ίδιος το αντίγραφο, όπως και έγινε. Ξεχωρίζει και η εικόνα του Ευαγγελισμού της Παναγίας στον Μουτουλλά του 1280, στην οποία υπάρχει το περιραντήριο (μεγάλο δοχείο σε τρίποδα), το οποίο αντιγράφει τον τρίποδα των Πλαταιών από τους Δελφούς, ο οποίος σήμερα βρίσκεται στον Ιππόδρομο της Κωνσταντινούπολης.

Ξεχωριστό ήταν και το γεγονός, ότι την έκθεση εγκαινίασε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ύστερα από την τέλεση Παράκλησης στην Παναγία, στον Ιερό Ναό Παναγίας Κουμαριώτισσας. Ο Παναγιότατος στην ομιλία του αναφέρθηκε κυρίως στο δράμα των προσφύγων λέγοντας ότι: «ένα από τα μεγαλύτερα δεινά στην ζωή, είναι να χάσει ο άνθρωπος την πατρίδα του, την γενέτειρά του, το σπίτι του, να αφήσει τα πάντα και να ξεκινήσει για το άγνωστο. Μια από τις πιο συγκινητικές εικόνες για το γένος μας, είναι οι πρόσφυγες οι οποίοι εγκαταλείποντας άκοντες τις πατρογονικές τους εστίες, κρατούν τις εικόνες από τις εκκλησίες και τα εικονοστάσια των σπιτιών τους, ως πολυτιμότερα κειμήλια, μοναδικό θησαυρό, για να τις σώσουν και για να τις προσκυνούν στην νέα τους πατρίδα και να αντλούν δύναμη και κουράγιο. Οι εικόνες θυμίζουν στους πρόσφυγες την γη των πατέρων τους, την εκκλησία του χωριού όπου βαπτίστηκαν και αναπαύονται οι πρόγονοί τους, τις χαρές και τις λύπες και όλες τις ευλογίες του Θεού της Αγάπης».

«Ψυχή» της έκθεσης, από την Κωνσταντινούπολη, ήταν ο Αρχων Μέγας Χαρτοφύλαξ της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Παντελεήμονας Βίγκας και από την Κύπρο, ο βυζαντινολόγος Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου και ο αγιογράφος Στέλιος Στυλιανού. Στη διοργάνωση της έκθεσης συνέβαλαν ο πατήρ Θωμάς Κωστή και ο ιστορικός Στέφανος Στυλιανού. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν, η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας, πλήθος Ρωμιών της Πόλης και πέραν των 30 κυπρίων, οι οποίοι μετέβησαν για τον σκοπό αυτό στην Κωνσταντινούπολη. Η φωτογραφική έκθεση εικόνων της Παναγίας από την Κύπρο εντάχθηκε στο πλαίσιο των θερινών εκδηλώσεων της Κοινότητας Νεοχωρίου, με τίτλο «Θεοτόκεια 2022». Οι φετινές εκδηλώσεις ήταν αφιερωμένες στα τραγικά γεγονότα που ακολούθησαν μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λοζάνης, δηλαδή την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών, την προσφυγιά, το ξεριζωμό και τον αγώνα για επιβίωση των Ελλήνων της Πόλης.

Η έκθεση έφερε στο προσκήνιο και τις σχέσεις μεταξύ Κωνσταντινούπολης και Κύπρου, οι οποίες πέρασαν και περνούν από χίλια μύρια κύματα. Ξεκινούν ουσιαστικά από την Τρίτη Οικουμενική Σύνοδο, η οποία συνήλθε στην Έφεσο το 431 μ.Χ. και ανακήρυξε το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι πονεμένες σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Κωνσταντινούπολης, ξεκινούν

το 1955 με τα «Σεπτεμβριανά» δηλαδή το πογκρόμ της 6ης Σεπτεμβρίου, όταν τουρκικός όχλος λεηλάτησε και πυρπόλησε τις περιουσίες των Ελλήνων και των Αρμενίων. Ιδιαίτερο μίσος επεδείχθη κατά των ιερωμένων, αφού πολλοί από αυτούς ξυλοκοπήθηκαν άγρια και διαπομπεύθηκαν, εξαναγκαζόμενοι να φωνάζουν: «Η Κύπρος είναι τουρκική». Ωστόσο, στο μυστήριο της αγάπης του Χριστού, όλα τα ανθρώπινα ξεπερνιούνται και το μόνο που μένει είναι η χαρά της Αναστάσεως και σε προσωπικό και σε συλλογικό επίπεδο.

kathimerini.com.cy